

Misc. 6^m

cat. 1, 63.

34 3

GEORGI VVOLFFGANGI
V VEDELII,

HEREDITARI IN *Schwarzha*/
MEDICINÆ DOCTORIS, COMITIS
PALATINI CÆSAREI, SERENISSIMORVM
SAXONIÆ DVCVM CONSILIARII ET
ARCHIATRI, THEORETICES
PROFESSORIS OR-
DINARI,

FACVLTATIS MEDICÆ
DECANI,

Propempticon Inaugurale,

DE
LOCO IOSEPHI DE
CHRISTO.

IENÆ,
TYPIS CHRISTOPHORI KREBSII.

I. N. I.

Nter reliqua antiquitatis literariorum postulata non minimum est geminum, unum generale, de aucto-ribus ipsis, alterum speciale, de his vel illis asseritis, fragmentis, aliisque huius commatis thesibus. Idque non solum circa Codicem sacram occurrit, vbi res maioris longe momenti est, sed etiam in profanis scriptoribus.

His ipsis etiam tertium addi potest specialissimum, dubium nimurum circa verba haec illa, ut variarum Lectionum maximus inde exortus sit numerus, partim scribentium culpa, partim legentium, & velut prurigine quoque sepe illas singentium.

Vtut vero laus sua maneat sedulis ruspatoribus, quando iudicio profundo, & in re fundato restitutionem textus huius vel illius in integrum instituunt, vnde liquidior & genuinus consurgit sensus; sapissime tamen frustaneæ fere sunt, vel ex ipso contextu diluendæ, nec temere & promiscue tanti estimandæ.

Elegans tale exemplum restituti loci in clarissimum sensum exhibuit nobis olim celeberrimus Polyhistor Iobus Ludolfus, pia memorix, apud Plinium l. 6. Nat. Hist. c. 5. vbi scribitur Regio Colchica quoniam adeo clara, ut Timosthenes in eam CCC. nationes, que dissimilibus linguis ut uerentur, descendere prodiderit. Et postea a nostris CXXX. interpretibus negotiaibi gesta. Incredibilis haec relatio ad oculum claret, si nouerimus olim scripta fuisse tricinta pro triginta, & hinc, si legas: cum XXX. interpretibus, ut par est, & sine dubio itidem olim scriptum, res omnis est in vado.

Inter haec longe famosissimus est locus Iosephi, historici, nativitate & loquendi genere Hebrei, dialecto vero Græci, de Iesu Christo, Salvatore O. M. l. 18. Antiqu. Iudaic. c. 4. quem seculo superiori tum alii ventilandum sumpsere, tum Arnoldus, Bosius noster, & Ittingius, ita tamen vt ple-

ut plerique fere pro *yincia* non agnoscant, sed suppositum a Christiano argumententur.

Est vero is sequens: Eodem tempore fuit Iesus, vir sapiens, si tamen virum eum fas est dicere. Erat enim mirabilem operum patrator, & doctor eorum, qui libenter vera suscipiunt: plurimosque tam de Iudeis, quam de gentibus sectatores habuit. Christus hic erat, quem, accusatum a nostris gentis principibus, Pilatus cum adixisset crucis, nihilominus non destiterunt eum diligere, qui ab initio cœperunt. Apparuit enim eis tertia die viuis, ita ut diuinitus de eo varates hoc & alia multa miranda prædixerunt; & usque in hodiernum diem Christianorum genus ab hoc denominatum non deficit.

Non nostrum est actum agere, & quod præstitere iam dudum laudati celeberrimi viri, laudare vel loca autorum, vel argumenta latius ab iis tacta; licet tamen nobis erit & mentem nostram exponere, & spicilegii instar quædam delibare, si non in supplementi vicem, saltum scrutinii veritatis loco.

Enimuero visum nobis semper fuit optimum, & in aliis casibus & in hisce philosophari ex rebus, ex autoribus ipsis lustrare & inquirere pondus & fundamentum cuiuscunque dubium apparentis asserti, textumque ipsum ex contextu & aliis adminiculis expunget ac *expositus* explicare, id quod etiam hic tentare integrum erit, ubi de gloria diuina agitur omnino.

Cum itaque ratum sit, inueniri hunc locum si non in omnibus, saltim plerisque exemplaribus editis Iosephi Græcis; cum a quampluribus antiquis Patribus ecclesiæ idem laudatus sit, non temere suspicandum fuerit, illum esse irreptum. Et quod non omnes eundem citauerint, nil obstat, vel præjudicat. Indifferens fuit & liberum, meminisse eiusdem vel minus, si quidem rei ipsius tot ac tanta fuere testimonia, ut superfluum iudicauerint idem non pauci.

Quod si etiam alterutrum eligendum fuerit, ut vel expunctus a Iudeis sit putandus, vel a Christianis suppositus & inferitus, prius illud longe credibilius omnino est, quam posterior. Plus enim interfuit osoribus illis, ex ipsis hypothesi, non legi eundem, cum certe qui pro gentis suæ historia carere hoc autore non potuerint; quam Christianis, nihil quicquam inde lucrantibus.

Sane summum hoc fuerit vitium in historico, si tale tantumque factum silentio præteriiset, cum tamen meminerit Iohannis Baptiste *l. 18. Antiqu. Iuda. c. 7. p. 626.* & Iacobi, fratri Iesu Christi, *l. 20. c. 8.*

p. m. 638. utriusque per honorifice, adeo, ut factum hoc, mortem illi & alii illatam, omnibus in ciuitate bonis & legum studiofis vehementer displicuisse scribat.

Mirum sane est, neminem quasi de duobus hisce locis subdubitate, vbi de præcone Saluatoris & discipulo agitur, cum tamen altero illo etiam Iesu Christi expressis verbis meminerit: alterum, vbi, quod vocant, tanquam in sede propria facta eiusdem fuit mentio, pro spurio & suppositito haberi a quibusdam, contra fidem codicium, ipsiusque contextus & seriei historica.

Non minus mirandum est, quod insignis historici argumentum est, vel ideo pro falso locum habendum, quod si totus eximatur, nihil hiulci videatur superesse; quod an id inferat, quod debet, doctioribus iudicandum relinquemus, nobis sane neutiquan videtur. Ita enim quamplures textus impune possent eximi, & salua connexione sic falsari loca Scripturæ Sacrae ipsius.

Quid vero dubitabimus de loco ipso & testimonio Flauiano? Non enim tam concernit dogmata fidei, quam testimonium rei, facti & veritatis, etiam vel inuito expreßum, vt cruci ipsimet antea adstantibus. An aliquid falsi inest? an suspecti? quod tamen suo periculo, vel malitia protulerit, posito, tale esse.

Sed videamus paulo, quid absconib[us] vel Iudei osores Saluatoris O. M. iurati, vel, vix credibile dictu, Christiani inibi inuenerint, quod hunc prætextum, hanc opinionem, hoc dubium ipsis intulerit, moueritque. Longum foret haec recensere, nil inibi reperitur, nisi mera & pura puta veritas; siue e sua sententia autormentem protulerit & scripsit, siue ex aliena, Christianorum puta, non suam illam faciens.

Nulla thesis est, nullum verbum, quod vel suspicionem mouere, vel inferre queat, nostro saltim arbitratu, vel ansam cogitandi de falsitate textus, de οὐ νομέω hoc nostro. Suspicio non cadit in virum bonum, nedum in Christianum, eumque pristini cui simplici veritate innoxium & contentum. Minimum id probandum fuerit, nullo penitus argumento obuio, firmo illo & genuino, quare & quem in finem hac confinxerit, & asseruerit.

Si itaque nil incongrui scripsit, cur vera scribentem arguemus, & suspectum habebimus locum innocentissimum? At at, Christianum non fuisse Iosephum, dixeris, quomodo Iudeus professione & confessione haec scripsit, contra propriam religionem & fidem? De eo quidem

33 (5) 33

dem postea videbimus, sed nihil tamen obstat, vel infert, ut affutum
inde colligas textum.

Tacemus alia plura momenta, quæ vero ex ipsomet Iosepho huc
faciunt, tanquam præcipua attendi merentur, vix haec tenus animaduer-
sa. Sane idem ipse, velut præsaga mente futuri huius dubii, quod-
dam sepimentum falsationis huius prætensiæ coronidis vice imposuit.
Ita enim sub finem horum librorum Antiquitatum Iudaicarum l. 20. c. vte-
scribit: Atque ita concludetur harum antiquitatum tractatio, compre-
hensa viginti voluminibus, εξ ḥ μετρίοις σίχων, versuum vero sexaginta
ta millibus.

Id ergo animaduerti potuerit facile, si quis ausus fuisset tale quid au-
dere. Ut enim hodie non tam accurate constet illius scribendi antiqui-
tus ratio, codex tamen hic de Antiquitatibus Iudaicis, (curatissimi & ex-
cellentissimi viri iudicio) minuto admodum, respectiue, charactere typis
expressus continet ultra quadraginta mille versus, seu lineas, textus
Græci. Si iam in scriptura literas paulo maiores adhibuit Iosephus,
facile duo eiusmodi versus impleuerunt tres, adeoque quadraginta
mille etiam sexaginta mille.

Vix apud vilos autores occurrit tanta *ancientia* & præcautio, si
exceperimus Masoretharum in sacris adhuc maiorem sedulitatem, & in
Apocalypsi additum anathema, quod veteres quoque soliti sunt in de-
scribendo sacro Codice admonere studiosissime, ne quis error, ne quid
manci contingat & relinquatur.

Si porro insistamus autoris lectioni, in mentem occurrit conuersa-
tio & forsan amicitia, si non familiaritas, cum Diuo Apostolo Paulo.
Synchroni enim videntur fuisse, & sub Gamalielis disciplina condisci-
puli, hunc enim præceptorem ipse memorat in vita. Fallor? an huius
sui amici gratia iter Romanum suscepit, tempore Neronis.

Post annum, *inquit*, ætatis sextum supra vigesimum Romanam profi-
cisci contigit ob illam causam. Quo tempore Felix in Iudea procura-
tor erat, sacerdotes quosdam sibi familiares, viros honestos & bonos,
ob leuem quandam culpam vincitos Romanam misit, aetibus causam suam
apud Cæarem, Nerōnem puta. Sane, si annos computes exacte a primo
anno Caii Cæsaris ad illud usque tempus, circiter id incident in annum
nonum Imp. Neronis, quo tempore non Felix amplius, sed Festus præ-
erat Iudeæ. Felicem vero nominare videtur, quod primus ille Pau-
lum captum detinuerit, cuius successor demum illum Romanam misit.

Nullibi enim meminit huius casus, nec probabile est, sacerdotes

Iudæos alios prouocasse ad Cæsarem, sed potuis Paulum intelligere, videtur, cui ὥνταχθαλάτες quosdam iunctos, saltim spontaneos & vel quasi tales, cum aliunde ex sacris colligere licet, tum ex hoc loco, si reliqua consentiant, illustrari.

Accedit familiaritas, quæ ipsi Iosepho intercessit cum Epaphroditu, cui vitam suam per ipsum conscriptam dedicauit, non minus, ut in fine huius fatetur, ac vniuersum Antiquitatum scriptum. Nihil enim impedit, quo minus eundem intelligamus Epaphroditum, cuius & D. Paulus meminit.

Et sic vna licebit coniectari de religione Iosephi, si vltterius ingenui inuestigemus, e propria confessione, ideam genuinam. Enimuero uti cepit a primis adolescentiæ annis fluctuari, & se diffundere non ad vnam solam sectam: ita videtur per totum reliquum vitæ tempus non exuisse hos mores & habitum.

Sextum enim decimum annum ingressus, cum antea legum studio operam iam nauasset, decreuit sectarum tunc temporis solennium, gustum aliquem capere, non vnius scilicet solius, vt moris erat, sed singularum, Pharisæorum, Sadducæorum & Essenorū: sic eum faciliorem dñeclitum, (an confusionem potius) fore putauit, si omnes cognosceret.

Sed factio per omnes tres transiit, nec hoc quidem experimento contentus, cum audiret, Banum quendam Eremitam esse, viciu & amictu iuxta ac loco, singulari viuendi more, famosum, & hunc sectatus est exactis in eius contubernio tribus annis.

Ex his vero satis superque clarere potest, quid de eius religione sentiendum sit. Quantum nobis quidem videtur, secta hæc dicenda erit ex re ipsa fluctuantium, quos inter fortean suo loco & sententia numerandus videtur. Nusquam est, quod dici solet, qui vbiique est. Videtur, inquam, pro adulto suo mores, & cum Christianis conuersatus eodem fine, & cum Romanis ethnicis, & cum Iudæis diuersa stantibus.

Atque ex hac recensione concipere possumus quasi clauem quandam, iudicandi de testimonio Flauiano controverso. Omnia illa predicata ut verissima sunt, ita, quæ a Iudæo dicta videntur minus congrua infenso Christi hosti, si hæc reputes, non odiosa, vel affectata, vel ab aliena manu profecta argui poterunt ac reputari. Hæc prefati voluimus occasione *Thesem Medicarum Inauguralium Clarissimi & Dignissimi Artis Medicæ Candidati,*

JOHAN-

JOHANNIS CONRADI Wagner.

Patria ipsi est Gerstungia in Thuringia, ad Vierram sita, vbi natus est
Anno MDCLXXXV. d. XXXI. Octobr. Patre JOHANNE Wagner,
catore, Matre ANNA, ex familia HÖRSELMANNIANA. Parentum horum
prima cura fuit, ut eundem studiis consecrarent, coque nomine infor-
mationi primo GEORGII Phon/ Pastoris Neustadtensis, deinde QUIRINI
SIEGFRIED, Pastoris BERCKENSIS, commendarunt, quorum manudu-
ctione per biennium haud sine emolumento usus est.

Missus hinc Isnacum, doctrina JOHANNIS PAVLI ERARTI, Subcon-
rectoris, vt & M. RUDOLPHI CHRISTIANI HESSELBARTH fuit imbutus.
A patre domum revocatus, non procul a patria, a M. MATTHIA MEL-
CHIORE HACKENBERG per annum fidelissime instructus fuit.

Isnacum vero reversum Pater tradidit curae JOHANNIS HEIM-
REICHII, Philosophiz & Medicinæ Doctoris, & Practici Isnacensis feli-
cissimi, cuius diligentiam atque humanitatem præstitam non satis de-
predicare potest, vt pote qui non solum in humanioribus & philoso-
phicis, sed & primis medicinæ fundamentis per triennium diligentif-
fime illum informatius.

Anno MDCCIII. d. XXVII. April. almam nostram Aca-
demiam accessit, Rectore t. t. Magnifico WILHELMO HIERONYMO
BRUCKNERO Pandectarum Profess. Publ. celeberrimo; albo ejusdem in-
scriptus, cordi maxime habens, vt ex ore Excellentissimorum & Cele-
berrimorum Professorum, tum Facultatis Philosophicæ, tum maxime
Medicæ hauriret, quæ ad formandum ingenium satis floridum & felix,
ac foenerandos profectus facerent.

In physicis manuductorem habuit JOHANNEM CASPARVM POSNERVM,
hoc tempore Eloquentiz Professorem Publicum meritissimum, in Ethicis & Politicis D. JOHANNEM PHILIPPVM TREVNERVM, in Matthesi GEOR-
GIVM ALBERTVM HAMBERGERVM, in Logicis & Metaphysicis D. JOHAN-
NEM PAVLVUM HEBENSTREITIVM t. t. Theologicæ Professorem ordinarium.

Ex Medicis frequentauit non sine insignissimo fructu D. RUDOLPHI
GUILIELMI CRAVSHI, Hereditarii in Mellingen, Academia iuxta ac gra-
tiosissimæ Facultatis Medicæ Senioris Venerandi, Scholas de hu-
moribus ac Therapia generali.

Non minori cum emolumento audiuit D. JOHANNEM HADRIANVM
SLEVOGTIVM, Hereditarium in Ober Rosla/ quem in auditorio, Syluis,
mon-

montibus, pratis Flora thesauros solide & optime exponentem audiuit, in publico autem theatro Anatomico cadavera humana vtriusque sexus dexterime secantem & demonstrantem vidit.

Interfuit etiam utlittere prælectionibus D. ERNESTI HENRICI WEDELII, Professoris publici Extraordinarii, priuatim de materia Medica & formulis præscribendis, publice vero in aphorismos Hippocratis utlissime habitis. Sub Præsidio quoque eiusdem partem ex Physiologia medica nostra publice non sine laude ventilauit.

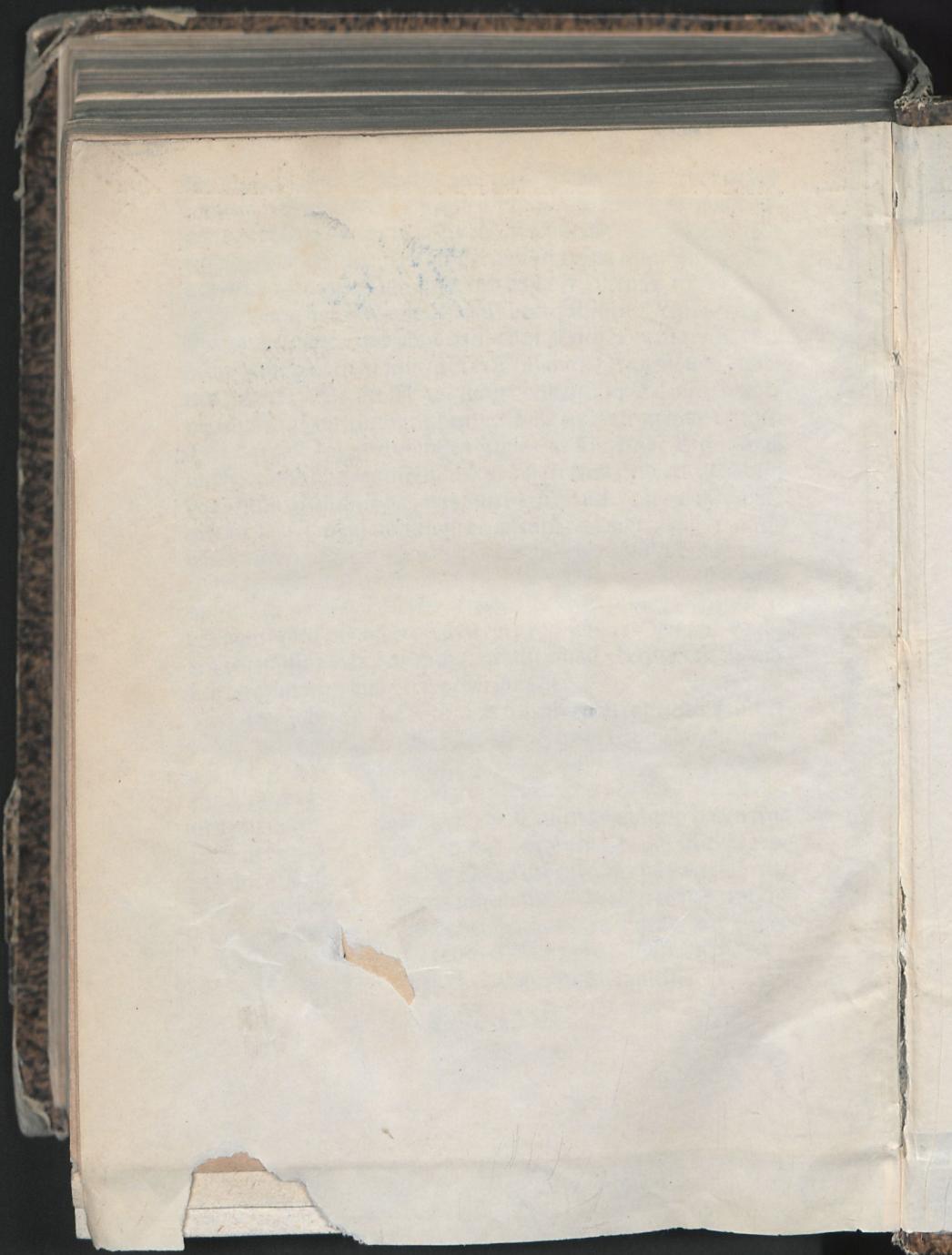
Cumque & ipse in testimonium vocer, merito laudandum, venit studium, quod in exercitiis varii generis theoreticis & practicis tam publicis quam priuatis, vberim demonstrauit. Profectus itidem laudatissime probauit, quando, sub nostro Præsidio, Librum II. Compendii praxeos Clinicæ, de morbis mediis ventris, publice defendit.

Formatis sic & perfectis profectibus sufficientibus, vt aliis quoque inservire possit utlittere & operam ferre medicam, publico testimonio eruditio[n]is & dignitatis probatus, id ipsum a Facultate nostra decenter petuit, nomen inter Candidatos professus. Adiuuit hæc ipsa & deprehendit in Examini[n]ibus semina doctri[n]e fertilissimo agro commissa, & egregios fructus inde expectandcs.

Cum itaque, sub præsidio CRAVSIANO A. D. XXVI. Mart. publice habiturus sit laudatam Disputationem, vt solennem han[n]e panegyricin gratiosa sua & beneuola præsentia dignetur Magnificus Pro-Rector, illustrissimus Comes, Patres Academiz venerandi, Hospites item & Commititones omnium ordinum honoratissimi, perhumaniter & officiose rogo atque contendo. P. P. Ienæ sub Facultatis Medicæ Sigillo, Anno Christiano M DCC VII. D. XXV. Mart.

Retro ✓

Thi 780

ULB Halle
002 500 698

3

5b.

KD 17

D

w. C.

B.I.G.

Farbkarte #13

34 3
GEORGII VVOLFFGANGI
VVEDELII,

HEREDITARII IN SCHWARZBA/
MEDICINÆ DOCTORIS, COMITIS
PALATINI CÆSAREI, SERENISSIMORVM
SAXONIÆ DVCVM CONSILIARII ET
ARCHIATRI, THEORETICES
PROFESSORIS OR-
DINARI,

FACULTATIS MEDICÆ
DECANI,

Propempticon Inaugurale,

DE
LOCO IOSEPHI DE
CHRISTO.

IENÆ,
TYPIS CHRISTOPHORI KREBSII.